

Trigesimus secundus

annum excedentem cū Diuus Augustus hospes interrogaret: quam ratione maxime uigorem illū animi corporisq; custodisset: ille respondit: Intus mulso: foris oleo. Varro regium cognominatū motum arquatū tradit: quoniam curetur mulso. Melitites quo fieret modo ex musto & melle docuimus in ratione uini. Sæculis iam fieri non arbitror. Hoc genus inflationibus obnoxium. Solebat tamen i ueteratū alui causa dari in febre. Item articulario morbo: & neruorum infirmitate laborantibus: & mulieribus uini abstemiis. Melius naturæ adnexa cæra & cuius origine & bonitate nationibusq; suis diximus locis. Omnis autem mollit: calfacit: explet corpora: recens melior. Datur in sorbitōe disentericis. Fauis ipsi in pultæ alicæ prius tostæ. Aduersatur lactis naturæ: ac milii magnitudinæ decem grana cære hausta: non patiuntur coagulari lac in stomacho. Si inguem tumeat: albā cæram in pube fixisse remedio est. Nec huius usus: duos mixta aliis præstat: enumerare medicina possit: sicuti nec cæterorū q̄ cū aliis pro sunt. Ista ut diximus ingenis constant. Non fecit cærata: malagmata: emplastra: collyria antidota parens illa ac diuina rerum artifex. Officinarū immo uerius auaritiæ cōmenta sunt. Naturæ quædem opera absoluta atq; perfecta gignuntur: paucis ex causa non ex cōiectura rebus absumptis: ut succo aliquo sicca temperentur ad meatus aut corpore alio humentia ad nexus. Scrupulatim quidē colligere ac miscere uires: non cōiecturæ humanæ opus: sed impudentiæ est. Nos nec indicarū arabicarūq; mercium: aut externi orbis attingimus medicinas. Non placent remediis tam longe nascentia: non nobis gignuntur. Immo ne illis quidē: alioquin non uenderent. Odorum causa unguentorūq; & deliciarum: si placet etiam superstitionis gratia emantur: quoniam thuræ supplicamus & costo. Salutem quidem sine iis posse constare: uel ob id probabimus: ut tanto magis sui delicias pudeat. Sed medicinas e floribus coronamentisq; & hortensis: quæq; manduntur herbis profecuti: quo nam modo frugum omitemus: Nimirum & has indicare conueniet.

Contra compositiones medicorum: medicinæ ex frugibus. Cap. xxy.

In primis sapientissima animalium esse constat: quæ frugæ uescantur. Siliginis grana cōbusta & trita in uino amineo oculis illita epiphoras sedant. Tritici uero ferro cōbusta iis: quæ frigus uerberit: præsentaneo sunt remedio. Farina tritici ex aceto cocta neruorum contractiōnibus cū rosaceo uero & sicco sicca mixisq; decoctis. Furfures tonsillis faucibusq; gargarizatiōe p̄sunt. Sex. Pompeius prætorii uiri pater hispaniæ citerioris princeps cū horreis suis uentilandis præfideret correptus dolore podagræ misit in triticum sese super genua leuatusq; siccatis pedibus mirabili modo hoc postea remedio usus est. Vis tanta est: ut cados plenos siccet. Paleā quoq; tritici uel hordei calidam imponi ramicū incōmodis experti iubent: quæq; decoctæ sūt aqua foueri. Est in farre uermiculus teredini similis: quo cauis dentiū cæra incluso cadere uitiati dicuntur: etiā si fricetur. Olyram arinæ diximus uocant. Hac decocta fit medicamentū: quod ægypti atharam uocant: infantibus utilissimū: sed & adultos illinunt eo. Farina ex hordeo & cruda & decocta collectiōes impetusq; discutit: lenit & concoquit. Decoquitur alias in mulsæ aqua aut fico sicca. Ad iocineris dolores eā in posca post tam concoqui opus est aut cū uino. Cum uero inter concoquendū discutiendūq; cura est: tūc in aceto melius: aut in fecæ aceti: aut cotoneis pyrisue decoctis. Ad multipedū morsus cū melle: ad serpentium in aceto: & contra suppurantia. ad extrahendas suppuratiōes ex posca: addita resina & galla. Ad cōcoctiōnes uero & ulcera uetera cū resina. Ad duritias cū fimo columbarū: aut fico sicco: aut cinere. Ad neruorum inflammationes: aut intestinorū uel laterum: uel uirilium dolores cū papauere aut melilo. & quotiens ab ossibus caro recedit. Ad strumas cū pice: & impubis pueri urina. Cum oleo & foeno græco contra tumores præcordiorū: uel in febribus cum melle uel adipe uetusto. Suppuratis triticea farina multo lenior: neruis cum hyoscyami succo illinitur. Ex aceto & melle lentigini Zea ex qua aliquam fieri diximus efficacior etiam hordacea uidetur: trimestris mollior. Ex uino rubro ad scorpiorum ictus tepida: & sanguinem excreantibus. Item arteriæ. Tussi cum caprino seuo aut butyro. Ex foenogracæ mollissima omniū. Uicera manantia sanat: & furfures corporis: stomachi dolores: pedes & mammas cum uino & nitro cocta. Herina magis cæteris purgat ulcera uetera: & gangrenas. Cum raphano & sale & ceto lichenas. Lepras cū sulphure uiuo. Et capitis dolores cum adipe anserino imposita fronti. Strumas & panos concoquit in fimo colūbino & lini semine decocta in uino. De polenta generibus in frugum loco satis diximus: locorum ratione: quæ a farina hordei distat eo q̄ torretur. Ad stomachum utilis: aluum sistit: impetusq; rubicūdi tumoris. Et oculis illinitur & capitis dolori cū mēta: aut alia refrigerante herba. Itē pernionibus & serpentium plagis. Itē ambustis ex uino nihilbet quoq; pustulas. Farina in pollinē subacta uim extrahendi humoris habet. Ideo & cruore suffusis i fascias usq; sanguinem perducit. Efficacius in sapa. imponit & pedū callo clauisq; nam cū oleo uetere ac pice decocta polline cōdylomata: & alia oia sedis uitia q̄ maxime calido mirabilē in modū curantur. pulte corpus augetur. Farina qua charthæ glutinatur sanguinem excreantibus datur tepida sorbēda: efficaciter p̄dest. Halica res romana est: & non pridem excogitata: alioquin non prisana po-